

**NOWA DYREKTYWA ELEKTROENERGETYCZNA UE
2003/54/EC
z dnia 26 czerwca 2003
w sprawie wspólnych zasad dla wewnętrznego rynku energii elektrycznej, uchylająca
dyrektywę 96/92/EC**

Doświadczenia zdobyte na przestrzeni ostatnich lat w realizacji postanowień dyrektyw **96/92/EC** („dyrektywa elektroenergetyczna”) i **98/30/EC** („dyrektywa gazowa”) pokazały konieczność przyspieszenia procesu liberalizacji sektorów energii elektrycznej i gazu ziemnego w państwach Unii Europejskiej. Wymierne korzyści dla tych sektorów, jakie przyniosły obie dyrektywy tj. wzrost wydajności i konkurencyjności przedsiębiorstw energetycznych, a dla konsumentów znaczące obniżki cen nośników oraz wyższą jakość oferowanych przez przedsiębiorstwa energetyczne usług, nie przesłoniły problemów związanych z budową wewnętrznego rynku energii elektrycznej i gazu. Owocem dyskusji i prac w tym zakresie na forum europejskim stał się *pakiet energetyczny*, w skład którego weszły: nowa dyrektywa UE **2003/54/EC** w sprawie wspólnych zasad wewnętrznego rynku energii elektrycznej i uchylenia dyrektywy **96/92/EC** oraz rozporządzenie **1228/2003/EC** w sprawie warunków dostępu do sieci w ramach transgranicznej wymiany energii elektrycznej. Ponadto, zgodnie z założeniem zwiększania zgodności rozwoju rynków energii elektrycznej i gazu, w tym samym pakiecie przyjęto również dyrektywę **2003/55/EC** w sprawie wspólnych zasad wewnętrznego rynku gazu (uchylającą dyrektywę **98/30/EC**), jak również decyzję **1229/2003/EC** określającą wytyczne dotyczące transeuropejskich sieci gazowych oraz decyzję **1230/2003/EC** przyjmującą wieloletni program działań w energetyce pt. "Inteligentna energia dla Europy (2003 - 2006)". Pakiet został przyjęty przez Parlament Europejski i Radę UE w dniu 26 czerwca 2003 roku, wszedł w życie w sierpniu 2003 (20 dni po publikacji w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich nr L 176 z 15 lipca 2003 roku) i jest stosowany w krajach członkowskich UE **od 1 lipca 2004 roku**.

Dyrektywa 2003/54/EC

Początkowo nowa dyrektywa elektroenergetyczna miała stanowić jedynie nowelizację dyrektywy **96/92/EC**. Jednak w trakcie przygotowywania kolejnych projektów, zgodnie z tendencją do zachowania przejrzystości i jednolitości stosowanego prawa unijnego, wprowadzono do treści nowej dyrektywy również wszystkie te dotychczas obowiązujące artykuły, które nie zostałyby zmienione. W efekcie nowa dyrektywa zawiera zarówno nowe zapisy (dotyczące zwiększenia stopnia liberalizacji rynków konkurencyjnych, przy jednoczesnym rozszerzeniu regulacji obszarów monopolowych), jak i wszystkie te zapisy z dotychczasowej dyrektywy **96/92/EC**, które uznano za zasadne i spełniające warunki działania na rynku zliberalizowanym i konkurencyjnym, co pozwala na ciągłość stosowania prawa.

Nowa dyrektywa jest podzielona na części (w większości znane z dyrektywy **96/92/EC**), dotyczące m.in. obowiązków użyteczności publicznej i ochrony konsumentów, monitorowania bezpieczeństwa dostaw, zasad technicznych, procedury pozwoleń na nowe moce wytwórcze, procedury przetargowej na nowe moce, wyznaczania operatorów systemu przesyłowego i dystrybucyjnego i zakresu ich zadań, rozdzielenia działalności operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych, rozdzielenia rachunkowego, dostępu stron trzecich do sieci, otwarcia rynku i zasady wzajemności, działalności urzędów regulacyjnych, środków bezpieczeństwa, monitorowania importu energii elektrycznej, odstępstwa od zasad, procedury przeglądu regulacji, obowiązków sprawozdawczych nakładanych na Komisję Europejską i inne podmioty, wdrożenia i wejścia w życie dyrektywy. Zawiera także załącznik dotyczący mechanizmów ochrony konsumentów. Korelację pomiędzy starą a nową dyrektywą przedstawiono w Tabelicy 1.

Tab. 1. Korelacja między starą a nową „dyrektywą energetyczną”

Lp.	Dyrektywa 96/92/EC	Dyrektywa 2003/54/EC
1	Art. 1	Art. 1 Zakres stosowania
2	Art. 2	Art. 2 Definicje
3	Art. 3 i 10 ust. 1	Art. 3 Zobowiązania służb publicznych i ochrona konsumenta

4	-	Art. 4 Nadzór bezpieczeństwa zaopatrzenia
5	Art. 7 ust. 2	Art. 5.Przepisy techniczne
6	Art. 4 i 5	Art. 6 Procedura wydawania pozwoleń na nową moc
7	Art. 4 i 6	Art. 7 Procedura przetargowa na nową moc wytwórczą
8	Art. 7 ust. 1	Art. 8 Wyznaczenia operatorów systemu przesyłowego
9	Art. 7 ust. 3-5	Art. 9 Zadania operatorów systemu przesyłowego
10	Art. 7 ust. 6	Art. 10 Wydzielenie operatorów systemu przesyłowego
11	Art. 8	Art. 11 Przyznawanie (dispatching) instalacji i równoważenie
12	Art. 9	Art. 12 Poufność dla operatorów systemu przesyłowego
13	Art. 10 ust. 2 i 3	Art. 13 Wyznaczenie operatorów systemu dystrybucyjnego
14	Art. 11	Art. 14 Zadania operatorów systemu dystrybucyjnego
15	-	Art. 15 Wydzielenie operatorów systemu dystrybucyjnego
16	Art. 12	Art. 16 Zasady poufności obowiązujące operatorów systemu dystrybucyjnego
17	-	Art. 17 Operator systemu połączonego
18	Art. 13	Art. 18 Prawo wglądu do księgowości
19	Art. 14	Art. 19 Rozdział księgowości
20	Art. 15-18	Art. 20 Dostęp osób trzecich
21	Art. 19	Art. 21 Otwarcie rynku i wzajemność
22	Art. 21	Art. 22 Sieci bezpośrednie
23	Art. 20 ust. 3-4 i Art. 22	Art. 23 Organy regulacyjne
24	Art. 23	Art. 24 Środki bezpieczeństwa
25	-	Art. 25 Nadzór importu energii elektrycznej
26	Art. 24	Art. 26 Odstępstwa
27	-	Art. 27 Procedura przeglądu
28	Art. 25 i 26	Art. 28 Sprawozdawczość
29	-	Art. 29 Uchylenia
30	Art. 27	Art. 30 Wprowadzenie dyrektywy w życie
31	Art. 28	Art. 31 Adresaci
32	Art. 29	Załącznik A Środki ochrony konsumenta

Źródło: *Directive 2003/54/EC of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003 concerning common rules for the internal market in electricity and repealing Directive 96/92/EC*, *Official Journal of the European Union*, Nr L 176, 15.07.2003.

Zgodnie z intencją prawodawców unijnych nowe zapisy mają szczególne znaczenie w zapewnieniu właściwych warunków do funkcjonowania prawidłowego rynku energii elektrycznej, zgodnych z zasadami przejrzystości, równych warunków działania oraz braku dyskryminacji.

Zakres dyrektywy

Dyrektywa określa wspólne reguły dla wytwarzania, przesyłu, dystrybucji i dostarczania energii elektrycznej. Ustanawia zasady odnoszące się do organizacji i funkcjonowania sektora energetycznego oraz dostępu do rynku. Jednoznacznie zdefiniowanych zostało kilkadziesiąt pojęć, jak np. klienci będący i nie będący gospodarstwami domowymi, klienci uprawnieni, operator systemu przesyłowego (dystrybucyjnego), przedsiębiorstwa zintegrowane pionowo (poziomo), przedsiębiorstwa powiązane, planowanie długoterminowe czy odnawialne źródła energii.

Według nowych zapisów od 1 lipca 2004 roku klienci nie będący gospodarstwami domowymi, a od 1 lipca 2007 roku – wszyscy klienci mają prawo dowolnego wyboru dostawcy energii elektrycznej. Przy czym dopuszczono wprowadzenie kilku wyjątkowych odstępstw od tych dat oraz innych zasad zawartych w dyrektywie.

Obowiązki usług publicznych

Dopuszcza się nakładanie przez państwa członkowskie na przedsiębiorstwa funkcjonujące w sektorze energii elektrycznej obowiązku usług publicznych w ogólnym

interesie ekonomicznym, włączając w to bezpieczeństwo dostaw, regularność, jakość i cenę dostaw, a także ochronę środowiska naturalnego, w tym efektywność energetyczną i ochronę klimatu. Takie obowiązki powinny być jasno zdefiniowane, przejrzyste oraz nie dyskryminujące. Muszą być także weryfikowalne oraz mają gwarantować równość dostępu przedsiębiorstw energetycznych z UE do krajowych konsumentów. Kraje członkowskie mogą wprowadzić długoterminowe planowanie, biorąc pod uwagę możliwość poszukiwania dostępu do sieci przez stronę trzecią. Państwa muszą zapewnić funkcjonowanie przedsiębiorstw sektora zgodnie z zapisami nowej dyrektywy z myślą o osiągnięciu konkurencyjnego, bezpiecznego i wspierającego środowisko naturalne rynku energii elektrycznej. Nie może być dyskryminacji pomiędzy przedsięwzięciami zarówno co do praw, jak i obowiązków. Ma być zapewnione prawo wszystkich gospodarstw domowych, jak również małych przedsiębiorstw do zasilania energią elektryczną (usługa uniwersalna) na ich terytorium o określonej jakości, za rozsądną cenę, przy łatwych do porównań, czytelnych i przejrzystych cenach.

Ochrona klientów

Kraje członkowskie zobowiązane są do ochrony klientów końcowych przed odłączeniem od sieci, w tym także na odległych obszarach. Ponadto klienci końcowi mają być przez dostawców informowani na rachunkach, bądź łącznie z nimi oraz w materiałach reklamowych, o udziale poszczególnych źródeł energii w całości rocznych dostaw oraz przynajmniej zawierać odniesienie do istniejących źródeł informacji (np. strony internetowe), informujących publicznie o wpływie na środowisko naturalne zestawu paliw wykorzystanych do produkcji energii elektrycznej za poprzedni rok. Chodzi głównie o emisję CO₂ oraz odpady radioaktywne.

Członkowie Wspólnoty muszą informować Komisję Europejską o wszystkich krokach mających na celu zapewnienie usług uniwersalnych i obowiązku usług publicznych, włączając w to ochronę klientów, ochronę środowiska naturalnego oraz ich możliwy wpływ na konkurencję krajową i międzynarodową. Musi być także prowadzony monitoring w zakresie bezpieczeństwa zasilania, który w szczególności powinien obejmować bilans dostaw i zapotrzebowania na rynku krajowym, poziom potrzeb przewidywanych w przeszłości i planowane bądź już budowane dodatkowe moce.

Nadzór bezpieczeństwa zaopatrzenia

Państwa członkowskie mają zapewnić nadzór nad kwestiami bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Nadzór ten powinien w szczególności obejmować równowagę podaży i popytu na rynku krajowym, wielkość przewidywanego popytu i osiągalnych dostaw, przewidywaną dodatkową moc w planach lub w budowie oraz jakość i poziom obsługi sieci oraz środki zaradcze w przypadku niedoboru dostaw ze strony jednego lub więcej dostawców. W celu zapewnienia kontroli nad przestrzeganiem zobowiązań o charakterze użyteczności publicznej, dyrektywa wprowadziła obowiązek informowania Komisji Europejskiej, co 2 lata, o wszystkich działaniach podjętych przez kraje UE w celu realizacji zobowiązań.

Wytwarzanie

Za podstawowy mechanizm powstawania nowych mocy wytwórczych uznano procedury pozwoleń. Dyrektywa przedstawia zasady ich przyznawania. Chodzi tu o wyspecyfikowanie kryteriów oraz podanie ich do publicznej wiadomości, a także o poinformowanie o procedurze ich przyznawania. W razie odmowy konieczna jest informacja o przyczynie, która musi być obiektywna, nie dyskryminująca, dobrze uzasadniona i należyście potwierdzona. Dla starającego się o pozwolenie muszą istnieć procedury odwoławcze. Jedynie w przypadkach dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa dostaw możliwe będzie stosowanie procedury przetargowej, ale o jasnych i przejrzystych kryteriach.

System przesyłowy

Wyznaczenie operatorów systemu przesyłowego

Państwa członkowskie wyznaczają lub nakładają na przedsiębiorstwa posiadające systemy przesyłowe obowiązek wyznaczenia jednego lub więcej operatorów systemu przesyłowego, na określony czas oraz z uwzględnieniem wydajności i równowagi ekonomicznej.

Zadania operatorów systemu przesyłowego

Każdy operator systemu przesyłowego ma obowiązek:

- zapewnić długotrwałą zdolność systemu do zaspokajania uzasadnionego popytu na przesyłanie energii elektrycznej,
- przyczyniać się do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw poprzez właściwą wydolność przesyłu i niezawodność systemu,
- sterować przepływem energii w systemie, z uwzględnieniem wymiany z innymi połączonymi systemami; w tym celu operator systemu przesyłowego odpowiada za zapewnienie bezpieczeństwa, niezawodności i wydajności systemu elektroenergetycznego i w tym kontekście za zapewnienie dostępności wszystkich niezbędnych usług pomocniczych, pod warunkiem, że dostępność ta pozostaje niezależna od wszelkich innych systemów przesyłowych, z którymi połączony jest jego system,
- dostarczać operatorom wszelkich innych systemów, z którymi system jest połączony, odpowiednich informacji, w celu zapewnienia bezpiecznego i wydajnego funkcjonowania, skoordynowanego rozwoju i współdziałania połączonych systemów,
- zapewnić brak działań dyskryminacyjnych wobec użytkowników systemu lub kategorii użytkowników systemu, w szczególności na korzyść powiązanych przedsiębiorstw,
- dostarczać użytkownikom systemu informacji potrzebnych do skutecznego dostępu do systemu.

Wydzielenie operatorów systemu przesyłowego

W przypadku gdy operator systemu przesyłowego jest częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, musi pozostać niezależny, przynajmniej w swej formie prawnej, organizacji i podejmowaniu decyzji, od innych działań niezwiązanych z przesyłem. Wymóg ten nie oznacza obowiązku rozdzielania własności udziałów w systemie przesyłowym od przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo.

W celu zapewnienia niezależności operatora systemu przesyłowego, stosuje się następujące kryteria minimalne:

- osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu przesyłowego nie mogą uczestniczyć w strukturach zintegrowanego przedsiębiorstwa elektroenergetycznego odpowiedzialnego, bezpośrednio lub pośrednio, za codzienne sterowanie wytwarzaniem, dystrybucją i dostawami energii elektrycznej,
- muszą zostać podjęte odpowiednie środki w celu zapewnienia, że interesy zawodowe osób odpowiedzialnych za zarządzanie operatorem systemu przesyłowego są brane pod uwagę w sposób, który zapewnia im zdolność niezależnego działania,
- operator systemu przesyłowego posiada skuteczne prawa podejmowania decyzji, niezależne od zintegrowanego przedsiębiorstwa elektroenergetycznego, dotyczące udziałów koniecznych do eksploatacji, obsługi lub rozbudowy sieci; nie powinno to stanowić przeszkody dla funkcjonowania właściwych mechanizmów koordynacji w celu zapewnienia ochrony praw przedsiębiorstwa macierzystego do nadzoru ekonomicznego i zarządzania, dotyczących zysku z udziałów w przedsiębiorstwie zależnym; w szczególności powinno to umożliwić przedsiębiorstwu macierzystemu zatwierdzanie rocznego planu finansowego lub innego równoważnego instrumentu operatora systemu przesyłowego i ustalanie globalnych ograniczeń dotyczących poziomu zadłużenia przedsiębiorstwa zależnego; nie powinno to umożliwiać przedsiębiorstwu macierzystemu wydawania instrukcji dotyczących codziennego funkcjonowania, ani w stosunku do indywidualnych decyzji dotyczących budowy lub ulepszenia linii przesyłowych, które nie przekraczają warunków zatwierdzonego planu finansowego lub innego równoważnego instrumentu,
- operator systemu przesyłowego opracowuje program zgodności, który określa środki podjęte w celu zapewnienia równoprawnego traktowania i zapewnia właściwy nadzór realizacji tego programu; program określa szczegółowe zobowiązania pracowników w celu spełnienia tego kryterium; osoba lub organ odpowiedzialny za nadzór programu zgodności składa organowi regulacyjnemu i podaje do publicznej wiadomości roczne sprawozdanie wyszczególniające podjęte środki.

Dystrybucja

Operator systemu dystrybucyjnego powinien utrzymywać na swoim terenie bezpieczny, niezawodny i sprawny system dystrybucyjny z zachowaniem troski o środowisko

naturalne. W każdym wypadku musi powstrzymać się od działań dyskryminujących wobec wszystkich użytkowników systemu. Powinien dostarczać odbiorcom informacje potrzebne do sprawnego dostępu do systemu. Kraje członkowskie mogą wymagać, by operator ten dawał priorytet instalacjom wytwórczym wykorzystującym odnawialne źródła energii, odpady bądź produkującym energię elektryczną w skojarzeniu. Tam, gdzie operator systemu dystrybucyjnego jest częścią przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, powinien on być niezależny przynajmniej w swojej formie prawnej, organizacyjnej oraz w podejmowaniu decyzji od innych dziedzin działalności nie związanych z dystrybucją. Warto zwrócić uwagę na fakt, że dyrektywa wyraźnie dopuszcza możliwość, aby państwa członkowskie mogły nie stosować zapisów o niezależności operatora systemu dystrybucyjnego w przedsiębiorstwach zintegrowanych pionowo, jeżeli obsługuje on mniej niż 100 000 podłączonych klientów, bądź też mały izolowany system.

Operator systemu połączonego

Postanowienia dotyczące wydzielenia operatora systemu przesyłowego i operatora systemu dystrybucyjnego nie stanowią przeszkody dla działalności operatora połączonego systemu przesyłowego i dystrybucji, który jest niezależny w swej formie prawnej, organizacji i podejmowaniu decyzji od innych działań nie związanych z funkcjonowaniem systemu przesyłania lub dystrybucji i który spełnia następujące wymagania (zasady te nie stwarzają obowiązku wydzielenia własności udziałów połączonych systemów od przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo):

- osoby odpowiedzialne za zarządzanie operatorem systemu połączonego nie mogą uczestniczyć w strukturach zintegrowanego przedsiębiorstwa energetycznego odpowiedzialnego, bezpośrednio lub pośrednio, za codzienne sterowanie wytwarzaniem lub dostawami energii elektrycznej,
- muszą zostać podjęte odpowiednie środki w celu zapewnienia, że interesy zawodowe osób odpowiedzialnych za zarządzanie operatorem systemu połączonego są brane pod uwagę w sposób, który zapewnia im zdolność niezależnego działania,
- operator systemu połączonego posiada skuteczne prawa podejmowania decyzji, niezależne od zintegrowanego przedsiębiorstwa elektroenergetycznego, dotyczące udziałów koniecznych do eksploatacji, obsługi lub rozbudowy sieci; nie powinno to stanowić przeszkody dla odpowiedniej koordynacji mechanizmów mających zapewnić ochronę praw nadzoru ekonomicznego i zarządzania przedsiębiorstwa macierzystego dotyczących zysku z udziałów w przedsiębiorstwie zależnym; w szczególności powinno to umożliwić przedsiębiorstwu macierystemu zatwierdzanie rocznego planu finansowego lub innego równoważnego instrumentu operatora systemu połączonego i ustalanie globalnych ograniczeń dotyczących poziomu zadłużenia przedsiębiorstwa zależnego; nie powinno to umożliwiać przedsiębiorstwu macierystemu wydawania instrukcji dotyczących codziennego funkcjonowania, ani w stosunku do indywidualnych decyzji dotyczących budowy lub ulepszenia linii przesyłowych i dystrybucyjnych, które nie przekraczają warunków zatwierdzonego planu finansowego lub innego równoważnego instrumentu,
- operator systemu połączonego opracowuje program zgodności, który określa środki podjęte w celu zapewnienia równoprawnego traktowania i zapewnia właściwy nadzór realizacji tego programu; program ten wyszczególnia zobowiązania pracowników do realizacji tego celu; osoba lub organ odpowiedzialny za nadzór programu zgodności składa organowi regulacyjnemu i podaje do publicznej wiadomości roczne sprawozdanie wyszczególniające podjęte środki..

Przejrzysta księgowość

Przedsiębiorstwa elektroenergetyczne powinny przygotowywać i publikować roczne sprawozdania księgowe stosownie do prawa krajowego. Jeżeli nie są one prawnie zobligowane do publikowania sprawozdań księgowych, powinny przechowywać ich kopię do publicznej dyspozycji w siedzibie głównej. Zapisy księgowe winny być prowadzone oddzielnie dla każdej działalności – przesyłu i dystrybucji.

Dostęp do systemu

Kraje członkowskie zobowiązane są do umożliwienia dostępu strony trzeciej do systemów przesyłowych i dystrybucyjnych opartego na publikowanych taryfach, odpowiednich dla wszystkich uprawnionych klientów i stosowanych obiektywnie oraz bez

dyskryminacji. Operator systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego może odmówić dostępu, jeżeli brakuje mu niezbędnej mocy. Kraje członkowskie muszą jednak zapewnić, by operator w przypadku, gdy odmowa miała miejsce, dostarczył odpowiednich informacji odnośnie kroków, jakie byłyby niezbędne dla umocnienia sieci.

Regulacja

Państwa członkowskie wyznaczają organy, pełniące funkcje instytucji regulacyjnych, które zachowują całkowitą niezależność od interesów przemysłu elektroenergetycznego. Zakres ich obowiązków obejmuje, co najmniej zapewnienie równoprawnego traktowania, skutecznej konkurencyjności i sprawnego funkcjonowania rynku oraz nadzorowanie:

- zasad zarządzania i przyznawania pojemności połączeń, razem z organami regulacyjnymi tych państw członkowskich, z którymi istnieje połączenie,
- wszystkich mechanizmów regulacji przeciążenia krajowego systemu elektroenergetycznego,
- czasu, w jakim wykonywane jest połączenie do sieci i wykonywanie napraw,
- publikacji informacji przez operatorów dotyczących przyznawania przepustowości, połączeń i eksploatacji sieci,
- rozdziału księgowości,
- przestrzegania warunków i taryf dotyczących podłączenia nowych producentów energii elektrycznej,
- poziomu przejrzystości i konkurencji.

Podstawowe zapisy, które pozostały bez zmian względem dyrektywy 96/92/EC, to m.in. zapewnienie opracowania technicznych zasad bezpieczeństwa, możliwości wprowadzenia specjalnych środków bezpieczeństwa w przypadku nieoczekiwanych sytuacji zagrożenia na rynku energetycznym, warunki odmowy dostępu do sieci, stosowanie zasady negatywnej wzajemności.

Rozporządzenie 1228/2003/EC

Zgodnie z rozporządzeniem 1228/2003/EC, w sprawie warunków dostępu do sieci w ramach transgranicznej wymiany energii elektrycznej, od 1 lipca 2004 na obszarze UE funkcjonować będzie międzyoperatorski system rekompensacyjny z tytułu przepływów transgranicznych. Pozwala on na zastosowanie tylko jednej opłaty za dostęp do całej sieci w ramach wspólnego rynku energii elektrycznej (eliminując nakładanie się różnorodnych opłat eksportowych i importowych). Rekompensaty z tytułu przepływów transgranicznych będą wnoszone przez operatorów krajowych systemów przesyłowych, z których pochodzą te przepływy, oraz z systemów, gdzie przepływy te się kończą. Z kolei opłaty z tytułu dostępu do sieci będą obciążać producentów i/lub odbiorców, przy uwzględnieniu strat sieciowych, ograniczonych zdolności przesyłowych, kosztów inwestycji w infrastrukturę oraz płatności wynikających z powyższego mechanizmu opłat międzyoperatorskich, jak też rzeczywistych płatności obecnych i przyszłych. Ponadto w rozporządzeniu zdefiniowane zostały, na podstawie ustaleń osiągniętych w trakcie kolejnych spotkań Forum Florenckiego, m.in. zasady dotyczące dostarczania przez operatorów systemów przesyłowych informacji na temat zdolności przesyłowych połączeń międzysystemowych, zasady zarządzania ograniczeniami zdolności przesyłowych oraz zasady alokacji mocy połączeń międzysystemowych.

Literatura

1. Dyrektywa 2003/54/EC Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad dla wewnętrznego rynku energii elektrycznej uchylająca Dyrektywę 96/92/EC (Directive 2003/54/EC of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003 concerning common rules for the internal market in electricity and repealing Directive 96/92/EC", Official Journal of the European Union, Nr L 176, 15.07.2003.)
2. Dyrektywa 96/92/EC w sprawie wspólnych zasad wewnętrznego rynku energii elektrycznej, OJ L 027, 30.01.1997
3. K. Kostrzyńska: Drugi etap liberalizacji w Unii Europejskiej. Nowa Dyrektywa elektroenergetyczna. Biuletyn Miesięczny PSE S.A. Nr 8 wrzesień 2003
4. M. Duda: Implikacje dyrektywy 2003/54/EC dla krajowego rynku energii elektrycznej. Biuletyn URE 5/2003
5. M. Kozak, P. Seklecki: Nowe dyrektywy – podstawy prawne funkcjonowania wewnętrznego rynku energii elektrycznej i gazu ziemnego w krajach UE. Biuletyn URE 5/2003
6. S. Tokarski, J. Janikowski: Nowa dyrektywa Parlamentu Europejskiego. Koncern (czasopismo Południowego Koncernu Energetycznego) nr 8/2003
7. S. Tokarski, J. Janikowski: Nowa dyrektywa Parlamentu Europejskiego. Cz. 2. Koncern (czasopismo Południowego Koncernu Energetycznego) nr 9/2003